

Plante de Crăciun – frumoase și utile

Автор(и): Растителна защита
Дата: 28.12.2022 Брой: 12/2022

Una dintre tradițiile de Crăciun prevede că fiecare casă ar trebui să fie frumos decorată în perioada sărbătorilor. O parte importantă a atmosferei de Crăciun o constituie plantele care simbolizează sărbătoarea. Pe lângă binecunoscutul brad de Crăciun, există mai multe alte plante care nu fac parte doar din spiritul Crăciunului, dar sunt și foarte căutate în farmacologie și medicina populară.

Poinsettia (*Euphorbia pulcherrima*), sau Craciunita, așa cum este denumirea comercială a plantei, înflorește de Crăciun și bratele sale formează o stea. În stare sălbatică, poinsettia este un arbust peren care atinge o înălțime de până la 3–4 m, spre deosebire de hibridii ornamentalii de interior, care ating o înălțime de numai 30–40 cm. Cele mai comune soiuri cultivate în casă sunt Freedom, Cortez, Star și Lilo și formele lor multicolore respective. În ultimii ani, a devenit popular și soiul Millennium – cu flori mari roșii, creat de compania germană Fischer.

Frunzele sale sunt eliptice, cu nervuri bine definite și pețiole lungi. La vârfurile tulpinilor, frunzele se modifică și formează o rozetă care se înroșește și seamănă cu o „stea”. Floarea adevărată este formată din mai multe florițele mici situate în centrul rozetei colorate.

Planta este originară din regiunile tropicale din Mexic și Guatemala, dar floarea cu frunze purpurii a devenit un simbol tradițional de Crăciun în America, Europa de Vest și, de câțiva ani, și în Bulgaria.

Vâscul european este o plantă frumoasă asociată cu legendele înconjurătoare ale Crăciunului, una dintre ele fiind sărutul sub vâscul atârnat. Tradiția își are originea în mitologia scandinavă, unde vâscul este un simbol al frumuseții, sănătății și fertilității. De fapt, *Viscum album* este o specie de plantă din familia *Santalaceae*, și este inclusă în lista plantelor medicinale. Este unul dintre tipurile particulare de plante parazite deoarece are frunze verzi care pot efectua fotosinteză, dar are nevoie de o plantă gazdă de la care să absoarbă apă și săruri minerale. Se numește hemiparazit.

Vâscul european este una dintre puținele specii de plante parazite din Europa care parazitează direct pe tulpinile plantelor gazdă.

În medicina modernă, se folosesc frunzele împreună cu ramurile, sau numai frunzele; acestea se culeg în martie și aprilie.

În medicina populară, vâscul european este considerat o plantă care ajută la îmbogățirea organismului cu calciu, important pentru sistemul osos. Reglează tensiunea arterială (atât la hipertensivi, cât și la hipotensivi) și îmbunătățește sănătatea inimii, ajută la dezechilibrul hormonal la femei în perioada cu puțin înainte și după instalarea menopauzei, elimină tulburările metabolice, este folosit pentru tratamentul aterosclerozei și al epilepsiei. Vâscul european tratează și menstruația neregulată, bolile renale, infertilitatea feminină, astmul bronșic, tulburările nervoase, atacurile de panică și anxietatea, amețelile, tulburările de echilibru, insomniile și durerile de cap.

Cactusul de Crăciun este o plantă de casă preferată, cu flori strălucitoare, care și-a primit numele datorită perioadei de înflorire: de la începutul lui noiembrie până la sfârșitul lui ianuarie. Se mai numește și cactus de Crăciun deoarece planta aparține familiei Cactaceae. Numele său botanic Schlumbergera provine de la celebrul crescător francez de cactus Frédéric Schlumberger.

În mediul său natural, este un mic arbust ale cărui tulpini sunt divizate în mod repetat în formă de evantai. La vârful frontal al segmentelor terminale se formează mugurii și florile. Crește în șase varietăți care se găsesc în munții din estul Braziliei.

Este originar din pădurile umede braziliene, unde înflorește ca epifit pe trunchiurile și rădăcinile copacilor în apogeul verii tropicale, care coincide cu perioada cea mai rece a iernii în Bulgaria.

Schlumbergerele au rădăcini aeriene care absorb apa din umiditatea aerului și nutrienții din picăturile de ploaie. Florile sunt în formă de pâlnie, de obicei roz sau roz-albăstrui (totuși, soiurile cultivate în pepiniere pot avea și flori portocalii, galbene sau roșii), și au 20–30 de petale.

Ilice (Ilex), sau Șimșirul Samodivski, numit și Ilex, este un arbust spinos peren care atinge de obicei o înălțime de până la 3 m, dar adesea atinge dimensiunea și forma unui copac, de 10–12 m înălțime. Numele său latin Ilex provine de la „stejarul peren” (Quercus ilex). Este înrudit cu pădurile de laur care acopereau odată regiunea mediteraneană.

Planta este iubitoare de umbră și se găsește în principal în pădurile umede și umbroase de fag estic, predominant în zonele subtropicale și cele de tranziție spre mediteraneene temperate. În Bulgaria se găsește în principal în pădurile din Munții Strandja și spre vest în zona Malko Târnovo în rezervațiile „Vitanovo” și „Sredoka”, dar și în Rodopi, Sredna Gora, Strandja și Belasita; per total este o plantă destul de rară. Ilexului îi place și soarele. Unele dintre formele sale variegat necesită mai multă lumină. Preferă soluri umede. Se înmulțește cu mare dificultate – atât din semințe, cât și din butași. Probabil de aceea Ilexul este o specie atât de rară și valoroasă.

Ilice (Ilex aquifolium) este bine cunoscut pentru frunzișul său atractiv peren și fructele sale roșii strălucitoare, ceea ce îl face o alegere populară pentru grădini și peisagistică. Foarte des, ramurile tăiate de ilice sunt folosite în florărie pentru decoruri de Crăciun, coronițe sau coșuri și buchete frumoase, în combinație cu alte plante. Cu toate acestea, nu toată lumea știe că este o hrană preferată a cerbilor, cărora le place să ronțăie frunzele delicate ale ramurilor inferioare.

Interesant este că, în condiții forestiere, iliceul a dezvoltat un mecanism unic de apărare pentru a se proteja de cerbii înfometați. Când frunzele plantei de Crăciun sunt mușcate de cerbi, arborele răspunde producând frunze spinoase pe ramurile inferioare, care sunt mai puțin apetisante pentru animalele din pădure. Acest lucru permite arborelui să continue să crească chiar și sub amenințarea constantă a erbivorelor.

Frunzele ascuțite care încep să crească ca răspuns la interesul crescut al cerbilor sunt mult mai dure decât frunzele netede, lucioase pe care arborii de ilice le produc în condiții normale. Frunzele ascuțite sunt, de asemenea, mai puțin nutritive decât frunzele normale, ceea ce înseamnă că cerbii sunt mai puțin înclinați să le mănânce.

Mecanismul de apărare al iliceului este eficient și împotriva dăunătorilor și patogenilor și este un exemplu uimitor al modului în care plantele au evoluat pentru a se adapta la mediul lor.

În farmacologie, se folosesc frunzele plantei. Acestea conțin alcaloizi și teobromină și au o acțiune laxativă și un efect diaforetic, un efect reducător de febră în pleurezie, scarlatină, tifos și pojar, și un efect diuretic – în ascită, gută și reumatism. Aplicarea lor este internă, sub formă de infuzie sau decoct, și în homeopatie – pentru tratamentul bolilor articulare și oculare.

Hippeastrum (Hippeastrum) este un gen de plante monocotiledonate bulbifere din familia Amaryllidaceae. Denumirea lor comună este amaryllis, dar nu trebuie confundate cu plantele atribuite genului adevărat Amaryllis,

care aparțin aceleiași familii. Spre deosebire de acestea, distribuția naturală a Hippeastrumelor este în zonele tropicale și subtropicale din Americi, unde cresc în principal ca geofite, deși se găsesc și reprezentanți epifiți. Hippeastrumele se numără printre cele mai răspândite plante ornamentale, iar astăzi au fost create multe soiuri diverse cu flori diferit formate și colorate.

Amaryllis este o floare bulbiferă de ghiveci cu flori uriașe roșii, roz și galbene, iar în multe țări este obiceiul să se ofere această plantă cadou pentru sărbătorile de Crăciun. Simbolizează căldură și ospitalitate.

Perioada de plantare: din octombrie până la sfârșitul lui aprilie. Se plantează în ghivece nu foarte largi; este suficient să existe lățimea a două degete între bulb și marginea ghiveciului, dar este indicat ca ghivecele să fie mai adânci. Bulbii nu sunt îngropați complet; o treime din bulb trebuie să rămână deasupra suprafeței solului. Vara dezvoltă un sistem radicular mare, care crește din baza bulbului, de aceea ghiveciul trebuie să fie adânc. Dintre toate plantele bulbifere, amaryllis este cea mai ușor de făcut să înflorească. Acest lucru poate fi realizat în interior sau în exterior și pe o perioadă îndelungată, din decembrie până la sfârșitul lui iunie.